

Gipsbroek bij heupdysplasie

Binnenkort gaat uw kind naar het ziekenhuis voor het aanleggen van een gipsbroek. Met uw arts heeft u besproken waarom de behandeling zal plaatsvinden. In deze folder vindt u informatie over het traject vanaf de opname, het aanleggen van de gipsbroek en enkele tips rondom de verzorging van uw kind.

De gipsbroek

Wat is een gipsbroek?

Een gipsbroek is een rondom aangelegd gipsverband in de vorm van een broek. Het gips bestaat uit een combinatie van kalkgips en kunststofgips. Een gipsbroek loopt van de taille tot aan de enkels, met een uitsparing bij het kruis. De binnenkant is zacht, zodat de huid niet beschadigd raakt. De benen worden gespreid en de knieën zijn gebogen.

De gipsbroek voor behandeling van heupdysplasie en/of -luxatie wordt op de operatiekamer onder narcose door de gipsverbandmeester en de orthooped aangelegd. Op dezelfde dag van het aanbrengen, wordt het gips bijgewerkt op de gipskamer door de gipsverbandmeester. Uw kind mag in principe hierna naar huis. Twee weken na het aanleggen van de gipsbroek komt u samen met uw kind weer op de gipskamer voor een controle van de gipsbroek. De orthooped is op dat moment ook beschikbaar voor het beantwoorden van uw vragen.

Hoe lang draagt uw kind de gipsbroek?

In principe duurt deze gipsbehandeling drie maanden. Het gips zorgt ervoor dat de aangedane heup in de juiste positie blijft staan en zich verder kan ontwikkelen. De gipsbroek kan en mag niet zelf worden afgedaan. In sommige specifieke gevallen wordt het gips tussendoor gewisseld. Dit gebeurt dan weer op de operatiekamer onder narcose. In principe is het voor de behandeling het beste om het gips niet te verwisselen en dit gebeurt dus alleen als er een medische reden is. Het gips wordt niet gewisseld als het alleen maar vies is.

Bezoekadressen:

Meander Medisch Centrum
Maatweg 3
3813 TZ Amersfoort

Locatie Baarn
Molenweg 2
3743 CM Baarn

Locatie Barneveld
(Medisch Centrum de Burgt)
Nederwoudseweg 17
3772 TD Barneveld

Locatie Leusden
(Medisch Centrum de Mulderij)
De Mulderij 2
3831 NV Leusden

Locatie Nijkerk
(De Nije Veste)
Oranjelaan 104
3862 CX Nijkerk

Postadres:

Postbus 1502
3800 BM Amersfoort

Telefoonnummers:

Algemeen: 033 – 850 50 50
Afspraken: 033 – 850 60 70

KvK Gooi en Eemland:

32082917

www.meandermc.nl

Vorbereiding

Schrijf alle vragen op die u te binnen schieten en stel deze aan de arts of de verpleegkundige.

Zorg ervoor dat alle praktische zaken in huis zijn voordat uw kind de gipsbroek krijgt en u naar huis gaat (denk aan grootte van het bedje, de wagen, luiers, incontinentiemateriaal, kleding). Ga voor grotere kinderen na of er een rolstoel, loopkrukken, eventueel hulp bij de verzorging en mogelijkheden op school aanwezig zijn.

In Meander Medisch Centrum kunt u terecht voor een voorlichtingsgesprek rondom deze gipsbroek bij de pedagogisch medewerker van de kinderafdeling. Dit gesprek is bedoeld voor uw kind en u als ouder.

U kunt hiervoor een afspraak maken via het algemene telefoonnummer: 033 - 850 50 50. Vraagt u naar de pedagogisch medewerker. Een gunstig tijdstip om te bellen is tussen 13.00 en 15.00 uur.

Opname en aanmeten van de gipsbroek

De dag van de operatie mag uw kind 's morgens niets eten of drinken. Dit noemt men nuchter blijven. Mocht de operatie later op de dag plaats vinden, dan hoort u één dag van tevoren van de verpleegkundige wat uw kind wel of niet mag eten/drinken die dag.

Afhankelijk van de leeftijd en het gewicht van uw kind wordt de narcose toegediend met een neus-/mondkapje of via een prikje in de hand/elleboogholte. Tijdens de voorbereiding op de ingreep wordt aan u en uw kind verteld hoe dat zal plaats vinden. Bij het krijgen van een prikje krijgt uw kind op de kinderafdeling verdovende zalf op de prikplaats. U mag bij uw kind blijven tot de narcose is toegediend en uw kind 'slaapt'. De pedagogisch medewerker is daarbij ook aanwezig en begeleidt u weer naar de afdeling terug. Daar u kunt wachten tot u naar de uitslaapkamer mag gaan. Dit mag zodra de ingreep achter de rug is en uw kind weer wakker gaat worden.

Pijnbestrijding

Voordat de ingreep plaats vindt, krijgt uw kind een pijnstillertoegevend op de afdeling, meestal in de vorm van een zetpil. Na de ingreep wordt er ook pijnstilling gegeven indien nodig.

Eten/drinken

Na de ingreep mag uw kind eerst wat water drinken. Als dit goed gaat, mag er weer gewoon gegeten en gedronken worden.

Ontslag

Uw kind mag in principe dezelfde dag nog mee naar huis. Voor ontslag wordt het gips op de gipskamer nog nagekeken en eventueel bijgewerkt. Zorgt u ervoor dat u bij ontslag van uw kind de wagen/rolstoel bij u hebt en passend vervoer naar huis heeft geregeld. Bij ontslag krijgt u een controleafspraak voor de gipskamer en een poli-afspraak mee.

Verzorging van uw kind en de gipsbroek in de thuissituatie

Gipsbroek controleren

Het is belangrijk dat uw kind geen last of pijn heeft van het gips. Daarom raden we u aan regelmatig de volgende punten te controleren:

- Zitten er geen scherpe randjes of uitsteeksels aan de gipsbroek?
- Kunnen de voetjes en tenen goed bewegen?
- Zit het gips nog goed recht?

Plassen en ontlasting

Het opvangen van urine en ontlasting is heel belangrijk. Bij niet-zindelijke kinderen kan een kleine luier, tena-lady of kraamverband, in het open gat van de gipsbroek worden gestopt. Deze moet echt onder de randen van het gips gestopt worden. Hier overheen gaat dan een gewone (grotere maat) luier om de inlegger op zijn plaats te houden. Het is belangrijk om uw kind regelmatig te verschonen (elke 3 uur) om doorlekken te voorkomen.

Lichamelijke verzorging

Aangezien het gips, ook het kunststofgips, niet nat mag worden, kan uw kind niet onder de douche of in bad! Gips dat nat wordt, kan zorgen voor een verweking van de huid en gaat flink stinken. Daarom is het belangrijk het gips zo schoon en droog mogelijk te houden. U kunt het gips drogen door te deppen met een droge doek of met een föhn op de 'lauwe' stand te drogen. Nat gips kan gaan schuren en smetplekken veroorzaken, welke kunnen gaan jeuken. Krabt uw kind eraan, dan ontstaan er kleine wondjes met eventueel een infectie tot gevolg. Smetplekken op de billen en in de liezen kunt u voorzichtig schoon maken met water en goed droog deppen. Daarna kunt u er een heel dun laagje zinkzalf op doen (zeer dun opbrengen, anders wordt de huid week). Het wassen van uw kind moet met de hand gebeuren. Haren wassen gaat het eenvoudigst wanneer het kind op de rug, op een (plastic) aankleedkussen, op het aanrecht ligt, met het hoofd boven de wasbak. Tijdens het wassen kan er voor alle zekerheid een vuilniszak over het gips worden gelegd.

Eten en drinken

Kinderen in een gipsbroek bewegen minder dan normaal. Ze verbruiken hierdoor minder energie en hebben dus ook minder calorieën nodig. Doordat de gipsbroek om de buik zit kan de eetlust ook afnemen.

Door de inactiviteit van uw kind kan de ontlasting hard worden. Door uw kind voldoende te laten drinken kunt u dit voorkomen. Verder kunt u het beste vaker op de dag kleine porties voeding aanbieden in plaats van in één keer een bord vol.

Slapen

Leg uw kind altijd op de rug in bed. Als uw kind op de buik ligt, kan het niet zelf terugdraaien en dat kan bij jonge kinderen gevaarlijk zijn. Verder is het belangrijk dat u een kussen onder de beentjes legt. Dit kussen mag niet te dun zijn, maar ook zeker niet te dik. Met de juiste maat kussen drukt het gips niet in de rug of in de buik en is er minder kans op stuwing (ophoping van vocht of bloed) in de voetjes.

Spelen en bewegen

Probeer uw kind zo gewoon en normaal mogelijk te behandelen en bij zoveel mogelijk activiteiten te betrekken. Uw kind kan niet lopen, maar kruipen of tijgeren lukt vaak nog wel. Ter bescherming van het gips en de kleding kunnen er knielappen of kniebeschermers om gedaan worden. In een enkel geval gaat een kind soms staan, maar dit mag niet gestimuleerd worden door het kind zelf recht op te zetten. Uw kind mag best op de buik gelegd worden om te spelen. Er zijn hulpmiddelen te huur om het spelen en bewegen te vergemakkelijken, zoals een aangepaste kinderstoel.

Tillen

Til uw kind nooit alleen onder de oksels op, maar ondersteun altijd de beentjes. Anders hangt het gips teveel aan de heupen.

Veiligheid

Neem altijd de veiligheid van uw kind in acht. Uw kind kan zich gaan omrollen, dit is gevaarlijk omdat hij/zij op eigen kracht niet meer terug kan rollen. In een gipsbroek kan een kind het sneller warm hebben, vooral in de zomer, let daarom goed op de temperatuur van uw kind.

Kleding

Bovenkleding (shirts en truitjes) kunnen gewoon in de juiste maat gedragen worden. Rompers, broekjes en rokjes heeft u twee maten groter nodig. Het dragen van sokken is belangrijk omdat de voeties vaak koud worden.

Vervoer

Aangezien uw kind zwaarder en breder dan normaal is, heeft dit consequenties voor het vervoer. U kunt uw kind in een tweeling-kinderwagen of een bolderkar vervoeren. Bij oudere kinderen kan een rolstoel opgevuld worden met een kussen of schuimrubber onder de billen.

Tot slot

Nazorg

Heeft u na ontslag nog dringende vragen, dan kunt u contact opnemen met de Kinderafdeling of de poli Orthopedie. Deze zijn te bereiken via het algemeen telefoonnummer van Meander Medisch Centrum: 033 - 850 50 50. Vraagt u naar de desbetreffende afdeling en u wordt doorverbonden.

Belangrijke nummers

Bij twijfel of vragen over de gipsbroek kunt u contact opnemen met de gipskamer via het algemene telefoonnummer van Meander Medisch Centrum: 033 - 850 50 50. Indien u op korte termijn gezien wilt worden, kunt u het beste tussen 08.00 en 09.00 uur bellen.

Buiten kantooruren kunt u altijd terecht op de Spoedeisende Hulp (SEH) via het algemene nummer.

Informatie

Voor meer informatie kunt u terecht bij de 'Vereniging aangeboren heupafwijking'.

Hier kunt u meer informatie inwinnen over heupdysplasie, de gipsbroek en verhuuradressen van hulpmiddelen. Kijk op www.heupafwijkingen.nl.

febr-2016